

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Spiren Vuggestue 2021

Pædagogisk læringsmiljø på legepladsen!

Personalet finder bolde frem i tre forskellige farver, som kastes op i luften og blandes. Ideen med legen er at børnene skal samle boldene op og putte bolden i den kurv der har et kort med farven gul, hvis det er en gul bold, kortet grøn hvis bolden er grøn. Personalet tager udgangspunkt i de ud fra viden om børnene og deres perspektiv har fokus på at støtte dem i lege, der udvikler deres sprog, gennem motoriske aktiviteter i udelivet og ved at give dem mulighed for at deltage i fællesaktiviteter. Under legen opfordres børnene også til at når de har fanget en bold så kan man gå baglæns hen til kurven med den eller man kan ????, hvorefter medarbejderne følger børnenes forslag. Boldene kan puttes i kurven og kastes på afstand. Der arbejdes med børnenes evne til at de sprogligt, kan forstå sig selv og hinanden, samt give udtryk for deres ideer og behov. Samtidigt med at børnenes krop og sanser gennem bevægelse glæde bliver brugt i sociale fællesskaber, hvor de kan udvikle empati og relationer.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi startede med at have et særligt fokus på betydningen af medarbejdernes organisering, tilrettelæggelse og rolle i de pædagogiske læringsmiljøer, for at børnene kunne få de bedste betingelser for at lære og udvikle sig. Vi var herunder optaget af hvordan det hele dagen er vores arbejde at facilitere læringsmiljøer, der ud fra pædagogisk didaktiske overvejelser, understøtter ens børnegruppes kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling.

F.eks. hvordan bliver vi endnu mere skarpe på

- at få indsamlet viden om børnegruppen og børnenes perspektiv, der kan give os retning for arbejdet med børnene?
- at bruge den viden til at få tilrettelagt spændende, aktive og kreative læringsmiljøer, der giver og støtter børnenes deltagelsesmuligheder, nysgerrighed, mod, og robusthed.
- systematisk at evaluere vores læringsmiljøer, hvor faglige refleksioner ud fra dokumentation (praksisfortællinger og billeder), over bl.a. sammenhængen mellem læringsmiljøerne og børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse, danner basis for justeringer i læringsmiljøerne.
- Den helhedsorienteret tilgang der er i den styrkede lærerplan og som gør at vi arbejder med temaerne i sammenhæng med hinanden.

Igennem denne proces blev vi endnu mere bevidste om at forholde os nysgerrigt til børnenes egne udtryk og behov og skabe læringsmiljøerne herud fra. Det har gjort der hen over de sidste to år har været fokus på mange forskellige læringsmiljøer. I mange af dem har det primære fokus været at støtte børnenes sociale og emotionelle udvikling, børnefællesskaber, leg, børn i udsatte positioner, sprog, udeliv og forældre-samarbejdet. Derudover har alle de andre elementer og temaer været inddraget i læringsmiljøerne. F.eks. har der været fokus på rutinesituationen, måltidet i en periode fordi de voksne oplevede, børnene var urolige, ikke kunne vente på tur, eller sende maden videre og børnene ikke havde øje for hinanden. Ud fra

observationer af hvad der skete og efterfølgende refleksioner, valgte man over hele dagen i alle aktiviteter i en periode at have fokus på at støtte børnenes relationer, empati, sproglige udtryk samt selvhjulpenhed, under selv måltidet rykkede man rundt på nogle børn og forholdt sig nysgerrige til hvad det havde af effekt på deres relationer, i børnenes lege og i aktiviteter var de voksne bevidste om at støtte børnenes evne til at aflæse ansigtsudtryk, de vejledte forældrene i vigtigheden af at være tydelige i deres mimik og sætte ord på følelser osv.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har organiseret vores evalueringskultur således at hvert team hver tredje uge har møde, hvor der reflekteres over og justeres på deres pædagogiske praksis ud fra billeder og praksisfortællinger og de mål man ud fra børnenes perspektiv har lavet for enkelte børn eller hele børnegruppen. Vi arbejder med skema til handling og har med inspiration fra *"Tegn på læring og børne mosaikker"* fra EMU og EVA, udviklet vores egen metode til evalueringen af sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har afholdt workshops for at få skabt en forståelse af det pædagogiske grundlag. Her drøftede og reflekterede vi over de forskellige centrale elementer heri. Hermed fik vi en fælles forståelse og tilgang til hvordan vi i Spiren vuggestue grundlæggende arbejder med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi fik også defineret hvilke af elementerne i det fælles pædagogiske grundlag der skal være tilstede hele tiden i vores pædagogiske hverdag, og hvilke der er tilstede afhængig af konteksten. Evalueringen af om vi lever op til den fællesforståelse foregår løbende på vores stue- og personalemøder.

For at blive mere skarpe på hvordan vi ser de seks lærerplans temaer kan understøtte børnenes brede læring har vi på personalemøder løbende benyttet det inspirations materiale som EMU for hvert lærerplanstema har lavet. Herunder har vi været meget optaget af, at få bevidst gjort og italesat hvordan de seks temaer skal ses i en sammenhæng og hele tiden er i samspil med hinanden. Til dette benytter vi praksis fortællinger fra hverdagen på vores stuemøder og personalemøder, vi reflektere over.

De faglige fyrtårne har stået for, sammen med hver deres gruppe af kollegaer at definere, hvordan vi i Spiren arbejder med hvert lærerplanstema, de to mål, samt sammenhængen med de andre temaer. Hvilke mål, indsatser og effekt vi ønsker når vi ud fra børnenes perspektiv går foran, ved siden af eller bagved og støtter børnene i deres trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Eva 1) Børnene havde svært ved at danne legerelationer. Vores ønske var at ændre børnenes tilgang til hinanden ved at sætte ord på følelser, guide dem og lære dem at det er sjovt at lege sammen. Vi ønskede at blive klogere på børnefællesskaber i specielt, legen, gaderoben og under måltidet. Hvordan sammensætningen af børn kan skabe relationer, empati, omsorg og forståelse for hinanden, der gavner det enkelte barn. Organisering af personalet og deres rolle i samspillet med børnegruppen.

Eva 2) At blive bedre til at støtte børnenes sproglige udvikling. Vi ville igangsætte en undersøgelse af hvordan vi bedre kunne arbejde med og støtte børnenes sproglige udvikling. Vi satte fokus på sprog og sprogstimulering i hverdagen, da vi ønskede sproget fik en større betydning i den sociale interaktion med hinanden. Vi har i samarbejde med logopæderne arbejdet med bablarna. Hvordan kan børnesammensætning og gentagelse fremme sproget hos børnene.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Eva 1) Praksisfortællinger, billeder og relations skemaer som vi har reflekteret og justeret vores arbejde og pædagogiske tilgang efter.

Eva 2) Vi har brugt afkrydsningsskema med de lyde der er i bablarna, praksisfortællinger, billeder og video.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Eva 1) Vi blev klogere på hvor meget personalets organisering af hverdagen og i læringsmiljøerne har betydning for børnenes muligheder for at kunne danne legerelationer. At når læringsmiljøerne tager udgangspunkt i det som børnene viser os de er interesseret i, så kan det skabe et fælles tredje, vi alle kan være sammen om. Vigtigheden i at have fokus på små grupper i hverdagen, både i rutiner og planlagte aktiviteter.

Eva 2) Vores systematiske tilgangsmåde til læsning af bablarna og den justering vi foretog efter vores observationer og refleksioner, gav anledning til ændrede arbejdsgange i forhold til læsning og samtale ved bordene. Vi skrev vores observationer og justeringer ned ved hvert stuemøde.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Eva 1) Med afsæt i de refleksioner vi har gjort os på baggrund af praksisfortællinger og observationer, har vi løbende justeret vores hverdag og den måde vi har sammensat børnegruppen og de voksne rolle i gruppen. I børnefællesskabet kunne det give anledning til ombytning af børn ved måltidet, organisering af små grupper i hverdagen, i den frie leg en bevidsthed om hvordan vi støtter op om den og lære børnene de forskellige lege og sociale relationer.

Eva 2) Vores refleksioner på baggrund af vores praksisfortællinger, gav anledning til at foretage justeringer på den måde børnene var organiseret ved bordene til frokost og i sprogstimuleringsarbejdet. En omrokering af børn ved bordene skabte mere ro og gav tid til læring, fordybelse, dannelse og samtale. Vi foretog noteringer af sproglig fremgang hos børnene, byggede vores tilgang til Bablar bøgerne og figurerne op omkring disse og foretog justeringer i arbejdet der støttede deres sproglige formåen.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen har været inddraget i dialoger om læringsmiljøerne og deres børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi har sammen reflekteret over hvad de oplever og mærker som forældre og hvad de finder betydningsfuldt for deres børn. Hvordan vi kan inddrage dem, så de som forældre også kan støtte op om de læringsmiljøer vi tilrettelægger i Spiren der hjemme. Samt hvordan vi kan blive bedre til at inddrage forældrenes viden om deres børn.

På grund af corona, får vi først konstitueret en ny forældrebestyrelse efter sommerferien 2021 og i løbet af foråret er den nuværende bestyrelses børn stoppet i Spiren.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

De positive erfaringer vi har fået fra Corona perioden og de ændringer af den pædagogiske praksis det medførte, skal vi have reflekteret over og fremadrettet have justeret ind i vores pædagogiske læringsmiljøer og styrket lærerplan.

Vi vil fremadrettet genbesøge nogle af elementerne i det fælles pædagogiske grundlag. Her tænker vi specielt på barnets perspektiv og forældresamarbejdet.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

De erfaringer vi har fået med vores evalueringskultur viser at en organiseret og systematisk evaluering giver flere meningsfulde drøftelser på møderne og danner grobund for justeringer og nye tiltag i vores pædagogiske praksis.

Vi har justeret og ændret vores evalueringspapirer og den måde vi reflekterer over observationer og praksisfortællinger, vi har brug for en evalueringskultur der er systematisk og foranderligt, så vi kan tilpasse den og forme den. Vi kigger på om der skal ligges ekstra tid ind på p. mødet kun til dette eller om det skal prioriteres endnu højere på stuemøderne.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

I Solrød kommune er det besluttet alle dagtilbud anvender samme skabelon til at skrive hver deres pædagogiske lærerplan. Denne skabelon skal evalueres i efteråret 2021, af alle dagtilbudsledere i Solrød. Herefter bliver skabelonen justeret. Det er vores ønske at skabelonen bliver mere brugervenlig og målrettet den pædagogiske hverdag end den der er aktuel i dag.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC